

Inzicht in de arbeidsmarkt

Cijfermatige onderbouwing van de noodzaak
voor Binden & Boeien

Toegespitst op Zeeland en West-Brabant

Inhoud presentatie

- Data-bronnen
- Kenmerken Procesindustrie (t.o.v. Techniek)
- Situatie in de regio
- Nieuwe trends
- Conclusies

Data-bronnen

- CBS
- UWV
- Arbeidsmonitor techniek
- Arbeidsmonitor Chemistry Rapport Klimaatbanen Industrie
- Werkperspectief: Onderzoek 31 samenwerkende O&O-fondsen

Bronnen van de sites zijn veelal: Duo, Pensioenfondsen, UWV, CBS, SBB, Belastingdienst. [Links in de bijlage](#)

Procesindustrie versus Techniek

Techniek is:

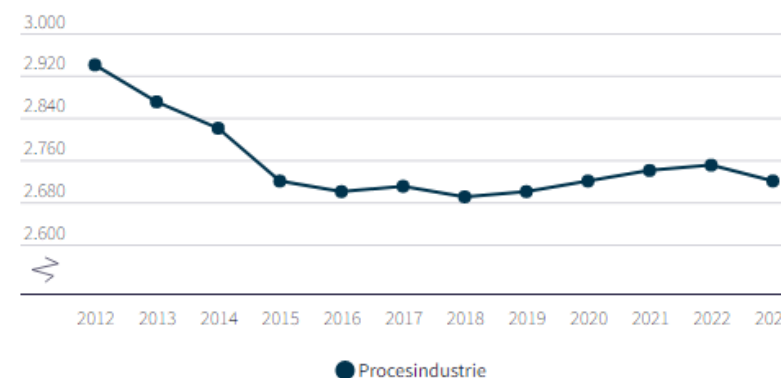
A+O Metalektro, Isolatie, Carrosserie, Metaalbewerking,
Installatie, Motorvoertuigen

Kenmerken Procesindustrie (1-1-2023)

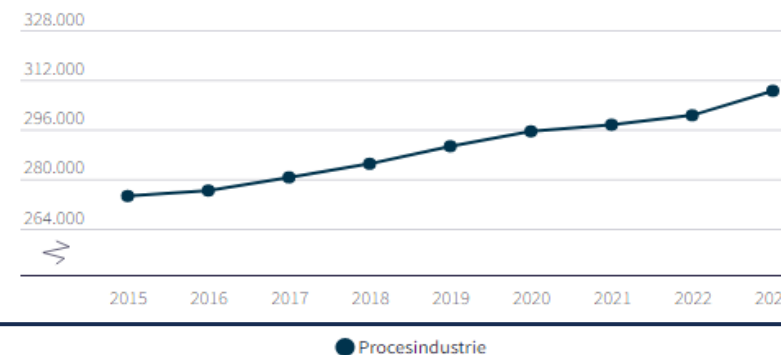
- Aantal bedrijven: 2.720 (6.420 vestigingen)
- Gemiddelde bedrijfsgrootte: 113
- Aantal werknemers: 308.430
- Aandeel vrouwen: 27,9%
- Gemiddelde leeftijd: 44,1 jaar
- Gemiddelde omvang werkweek: 34,3 uur
- Gemiddeld bruto jaarinkomen: € 61.580,=

Hoe is dit in uw bedrijf?

Ontwikkeling aantal bedrijven

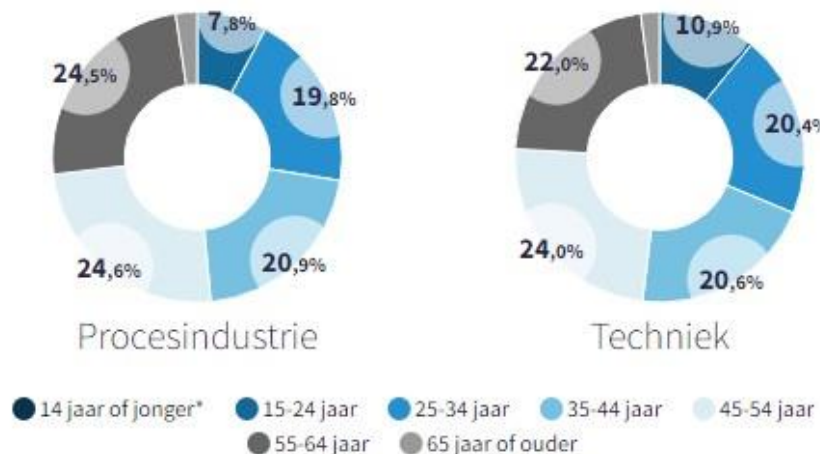

Ontwikkeling aantal werknemers

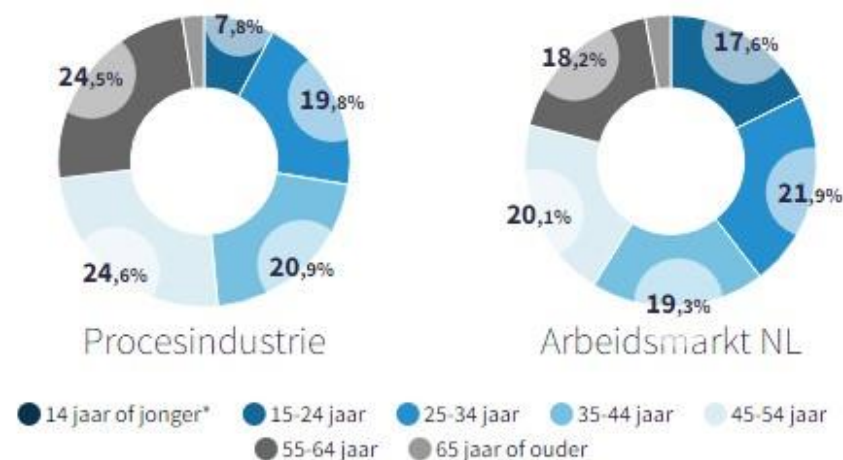
Procesindustrie naast

Verdeling naar leeftijdscategorieën

2023

Verdeling naar leeftijdscategorieën

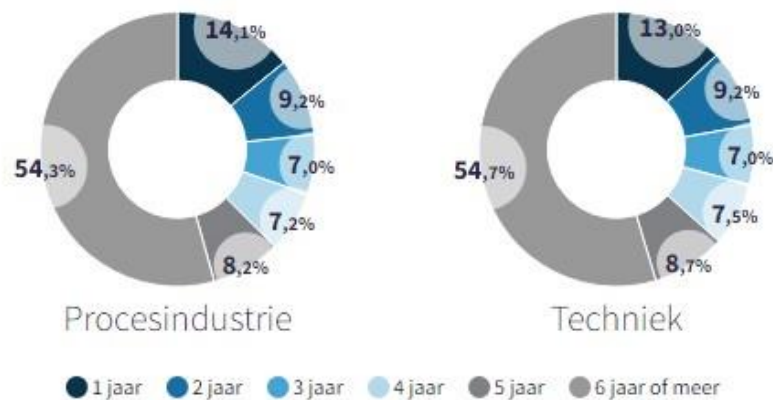

2023

We verschillen wat dit betreft niet sterk met techniek, wel met NL

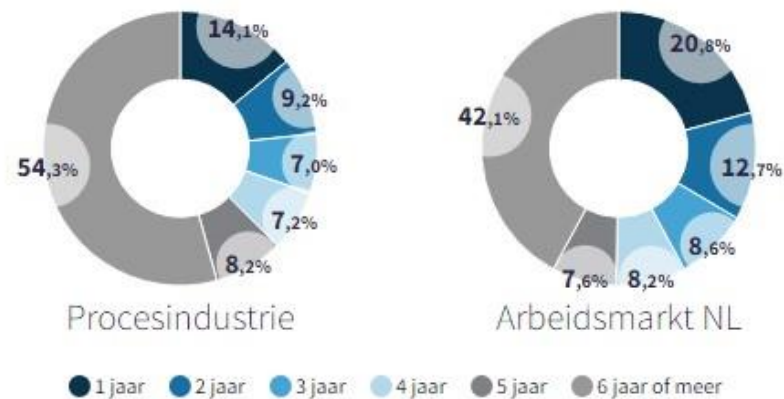
Procesindustrie naast

Verdeling naar branche-ervaring

2023

Verdeling naar branche-ervaring

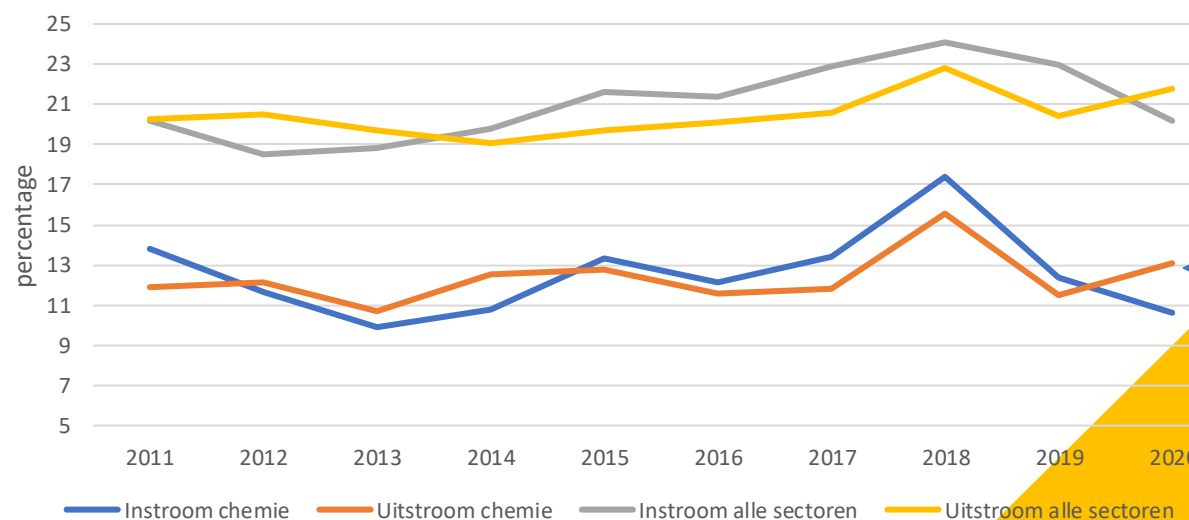
2023

We verschillen wat dit betreft niet sterk met techniek, wel met NL

Instroom en doorstroom algemeen

Sectoren (SBI-indeling)	Uitstroom 2020	Aantal dienstjaren	Uitstroom 2021
Verhuur en overige zakelijke dienstverlening	41%	2,4	38%
Horeca	36%	2,7	43%
Cultuur, sport en recreatie	28%	3,6	31%
Landbouw, bosbouw en visserij	25%	4,0	22%
Overige dienstverlening	22%	4,5	21%
Handel	22%	4,6	20%
Specialistische en zakelijke dienstverlening	22%	4,7	19%
Totaal alle sectoren	20%	5,1	18%
Informatie en communicatie	19%	5,3	17%
Verhuur en handel onroerend goed	18%	5,6	17%
Energievoorziening	17%	6,0	11%
Vervoer en opslag	16%	6,1	15%
Delfstoffenwinning	15%	6,5	16%
Financiële dienstverlening	15%	6,5	13%
Waterbedrijven en afvalbeheer	15%	6,8	12%
Industrie	13%	7,7	12%
Bouwnijverheid	13%	7,8	12%
Kinderopvang (incl peuterspeelzaalwerk)	12%	8,1	12%
Onderwijs	11%	8,8	11%
Gezondheids- en welzijnszorg (smal)	10%	10,5	9%
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	7%	13,9	7%

Instroom vs uitstroom - Chemie en alle sectoren

Verschil van 2% is wel 15% van totaal

In- en uitstroom procestechniek

Instroom vanuit arbeidsmarktpositie

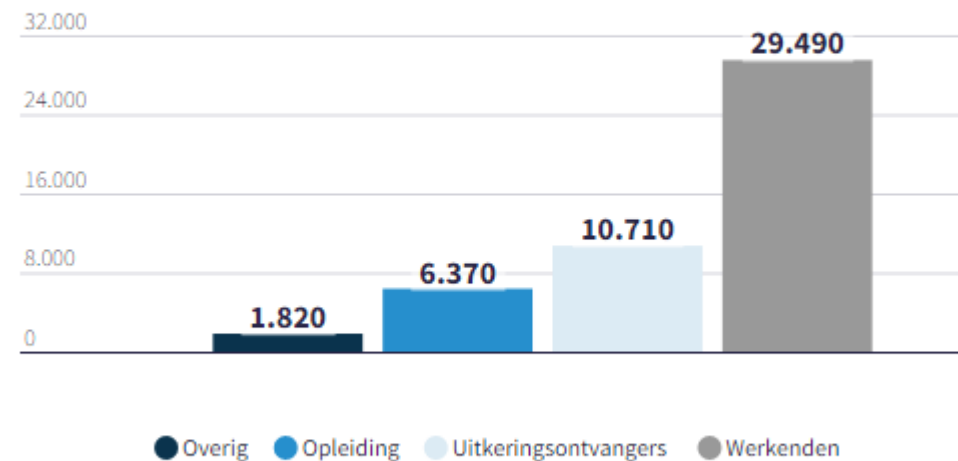
Procesindustrie

2022

Uitstroom naar arbeidsmarktpositie

Procesindustrie

2022

Uitstroom procestechniek

Uitstroom werkkenden naar bestemmingssector

Procesindustrie

Techniek

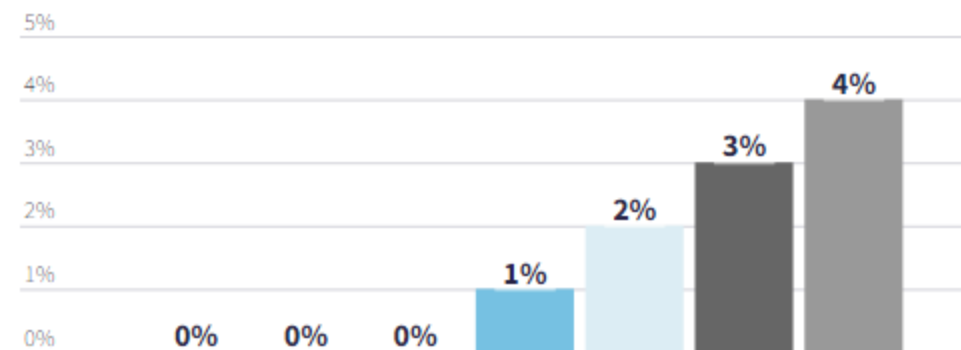
0% 20% 40% 60% 80% 100%

● (Proces)techniek ● Uitzendbranche ● Andere sector

2022

Uitstroom werkkenden naar sector techniek

Procesindustrie

● Procesindustrie ● Isolatie ● Carrosserie ● Motorvoertuigen ● Installatie
 ● Metaalbewerking ● Metalektro

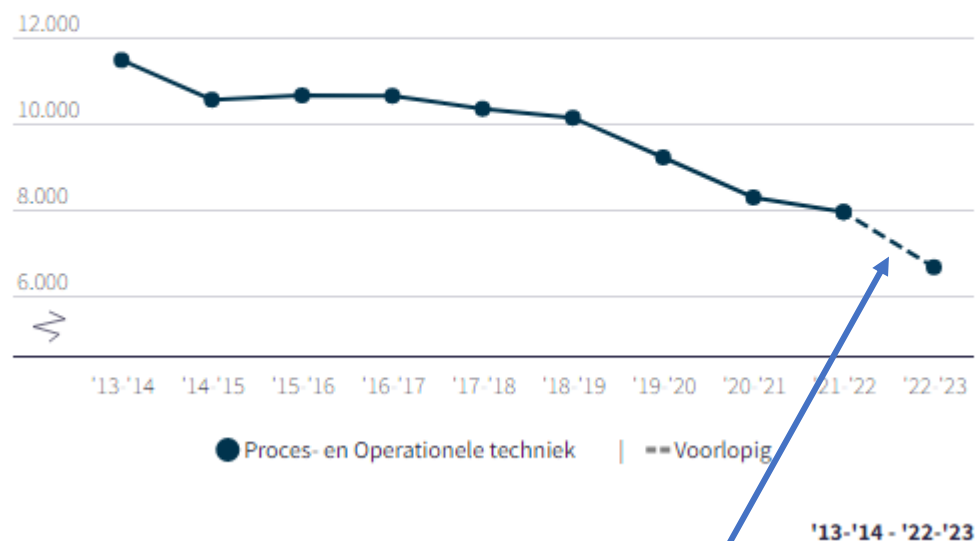
2022

Groot gedeelte gaat de techniek uit

Herkent u dit?

Instroom Procestechniek

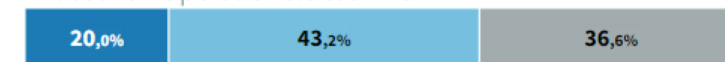
Ontwikkeling aantal studenten

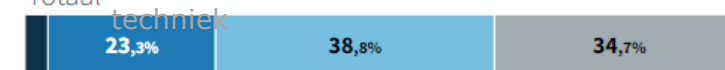
Promotie procestechniek lijkt noodzakelijk!

Verdeling naar niveau

Proces- en Operationele techniek

Totaal

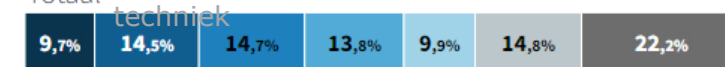

Verdeling naar leeftijd

Proces- en Operationele techniek

Totaal

Situatie in de regio

Zeeland & West-Brabant

En naastgelegen

(Midden-Brabant – Drechtsteden – Gorinchem - Rijnmond)

Spanning op de arbeidsmarkt (2-de kwartaal 2023)

Provincie	Typering	Spanning
Drenthe	krap	3,36
Flevoland	krap	3,08
Friesland	krap	3,11
Gelderland	zeer krap	5,12
Groningen	krap	3,15
Limburg	krap	3,79
Noord-Brabant	zeer krap	5,16
Noord-Holland	zeer krap	4,64
Overijssel	zeer krap	4,55
Utrecht	zeer krap	7,18
Zeeland	zeer krap	7,50
Zuid-Holland	zeer krap	4,34

Arbeidsmarktregio	Typering	Spanning
Drechtsteden	zeer krap	5,09
Gorinchem	zeer krap	6,67
Midden-Brabant	zeer krap	4,17
Rijnmond	krap	3,48
West-Brabant	zeer krap	4,54
Zeeland	zeer krap	7,50

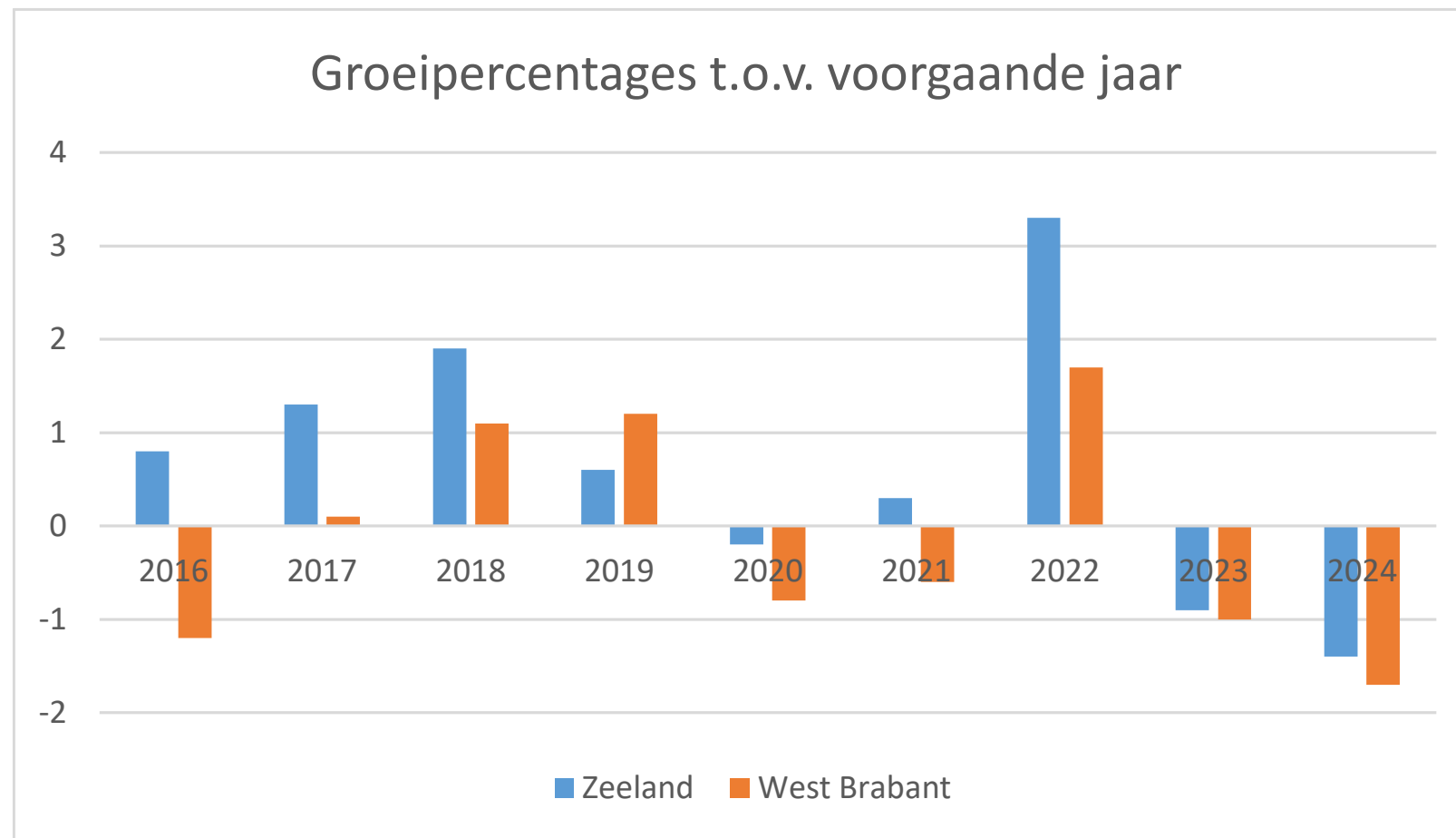
Arbeidsmarktregio	Beroepsgroep	Typering	Spanning
West-Brabant	Assemblagemedewerkers	zeer krap	5,05
West-Brabant	Automonteurs	zeer krap	15,14
West-Brabant	Lassers en plaatwerkers	zeer krap	4,40
West-Brabant	Loodgieters en pijpfitters	zeer krap	9,46
West-Brabant	Machinemonteurs	zeer krap	16,00
West-Brabant	Managers productie	krap	2,72
West-Brabant	Metaalbewerkers en constructiewerkers	zeer krap	5,04
West-Brabant	Productieleiders industrie en bouw	zeer krap	7,69
West-Brabant	Productiemachinebedieners	zeer krap	6,68
Zeeland	Assemblagemedewerkers	zeer krap	16,00
Zeeland	Automonteurs	zeer krap	11,46
Zeeland	Lassers en plaatwerkers	zeer krap	8,82
Zeeland	Loodgieters en pijpfitters	zeer krap	16,00
Zeeland	Machinemonteurs	zeer krap	16,00
Zeeland	Managers productie	zeer krap	10,00
Zeeland	Metaalbewerkers en constructiewerkers	zeer krap	5,57
Zeeland	Productieleiders industrie en bouw	zeer krap	16,00
Zeeland	Productiemachinebedieners	zeer krap	16,00

Definitie UWV:

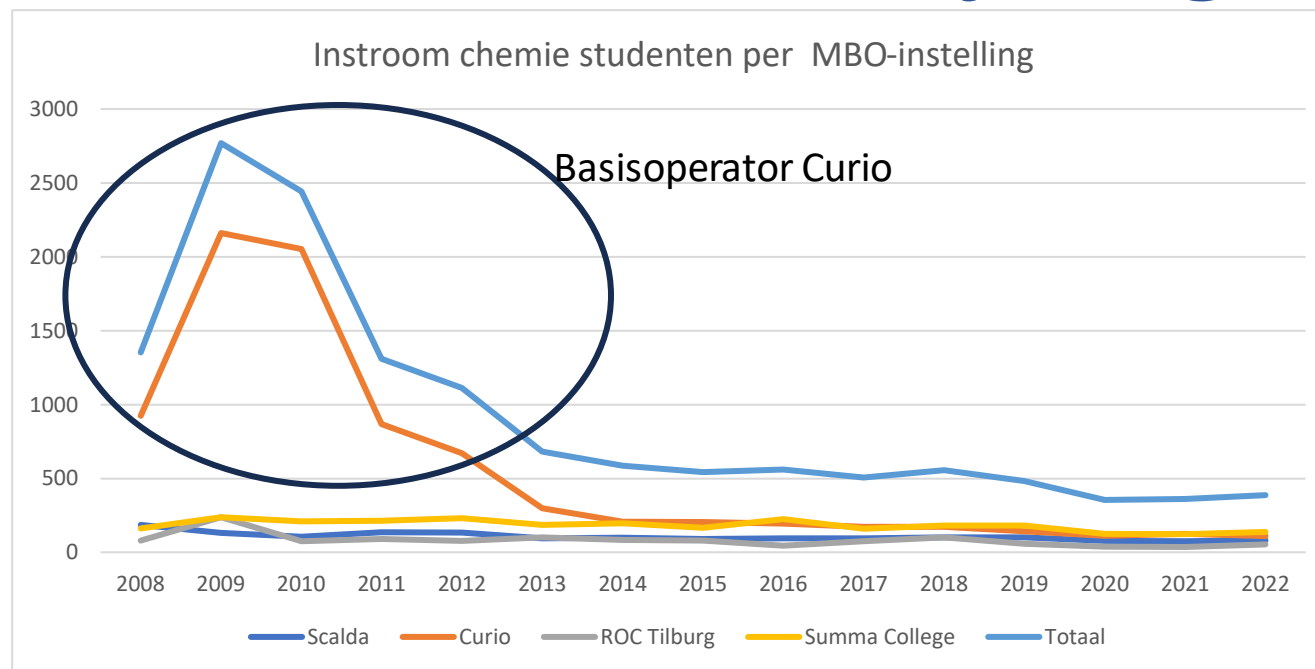
De spanning is de verhouding van de openstaande vraag en direct beschikbaar aanbod.

- 0,06 tot 0,25: zeer ruim;
- 0,25 tot 0,67: ruim;
- 0,67 tot 1,50: gemiddeld;
- 1,50 tot 4,00: krap;
- 4,00 tot en met 16,00: zeer krap.

Groeipercentages banen regionaal

Instroom onderwijs regionaal

In 2022

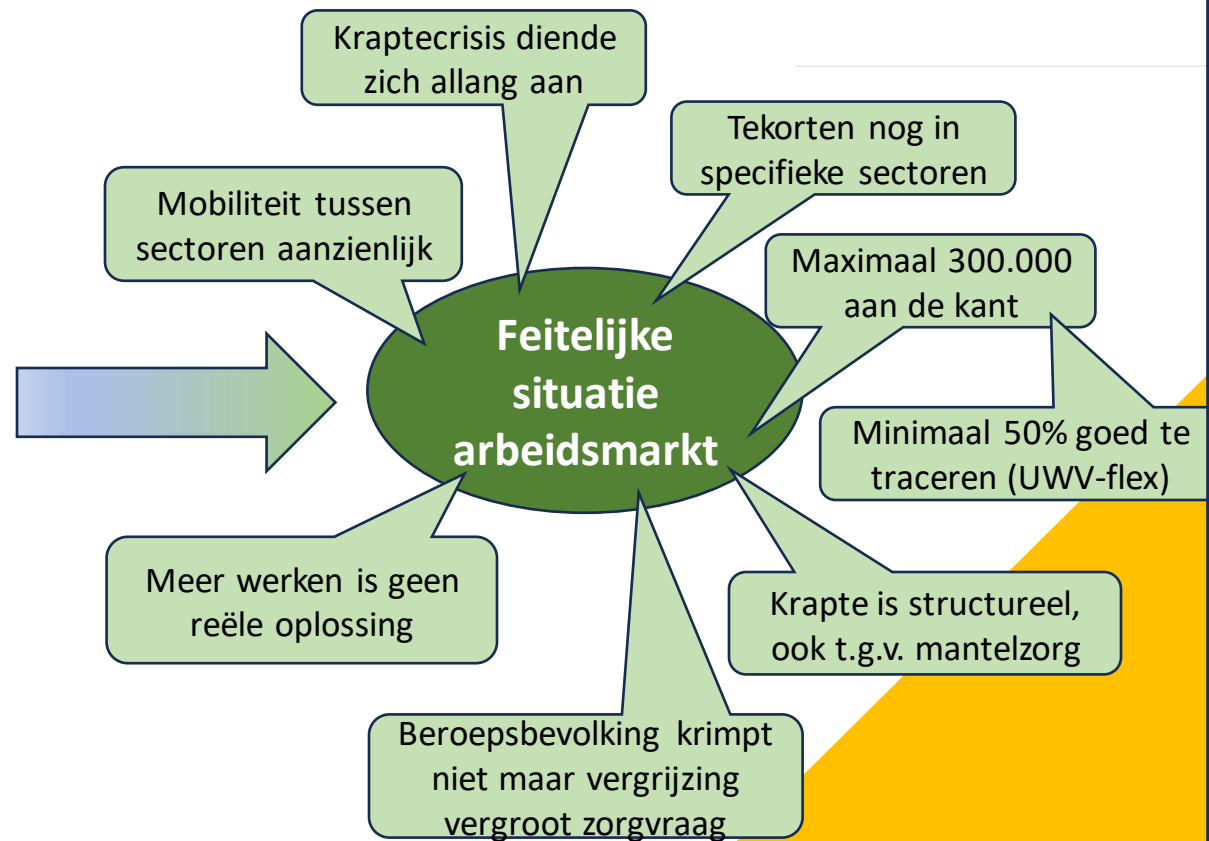
	2022	Scalda	Curio	ROC Tilburg	Totaal
Allround laborant			1		1
Analisten		21			21
Assistent procestechniek				9	9
Biologisch medisch analist					0
Chemisch-fysisch analist		2	48		50
Mechanisch operator A			11	8	19
Mechanisch operator B				5	5
Operator C		29	11	7	47
Procesoperator A				2	2
Procesoperator B		30	40	24	94
Totaal		82	111	55	248

Nieuwe trends

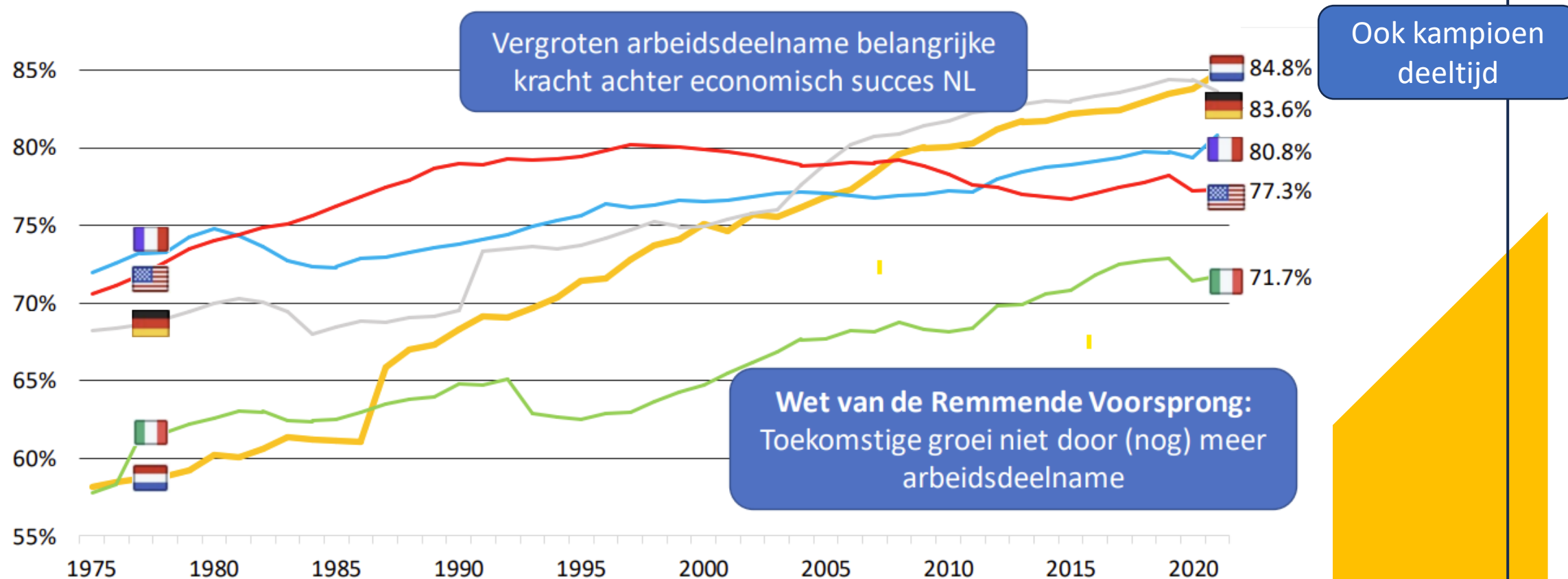
Ficties en feiten over de
arbeidsmarkt

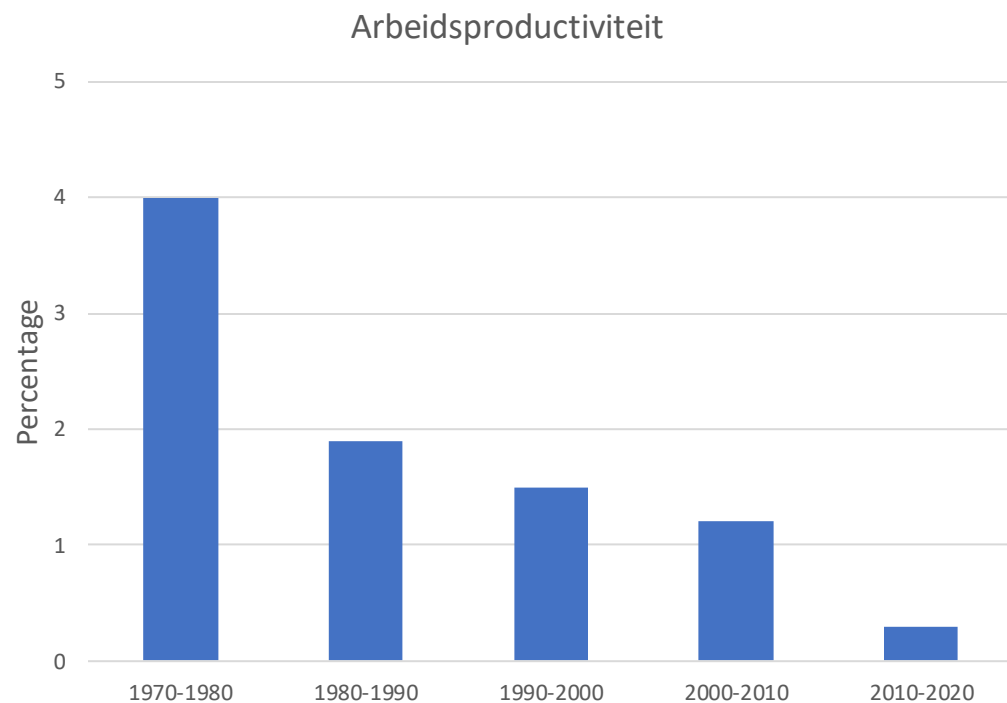
Fictie en feiten

Nederland koploper arbeidsdeelname

Maar arbeidsproductiviteit neemt af

Wat ziet u (bij uw bedrijf)

Productiviteit verhogen:

- Verlagen van de (loon) kosten
- Verhogen van de output

- Groei BBP vooral door toename werkuren
 - Laatste 10 jaar 78% t.g.v. werkuren
 - Laatste 10 jaar 22% t.g.v. productiviteit
- Arbeidsmigratie is nauwelijks een oplossing.
Het vergroot druk op andere sectoren:
Bouw, zorg, onderwijs e.d.

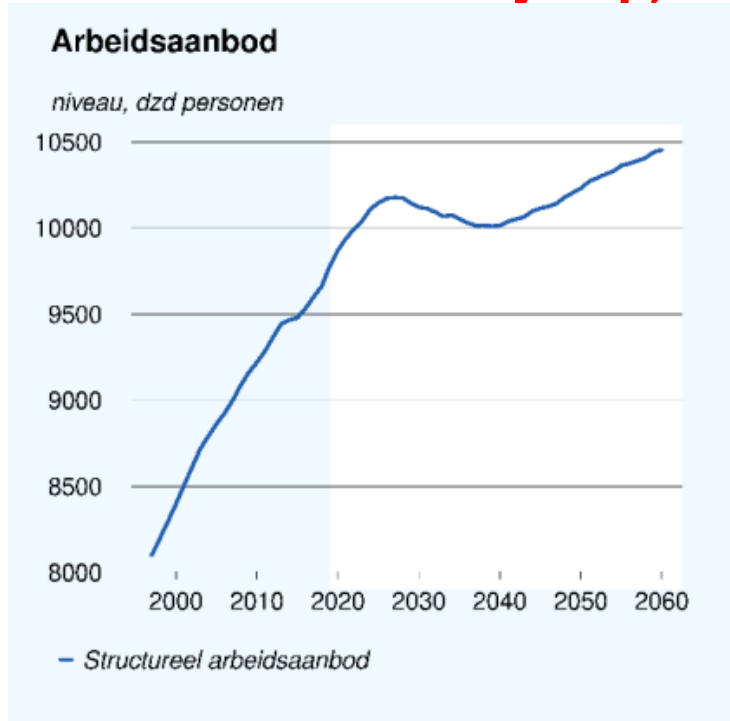
Belangrijkste conclusies

Landelijk en regionaal

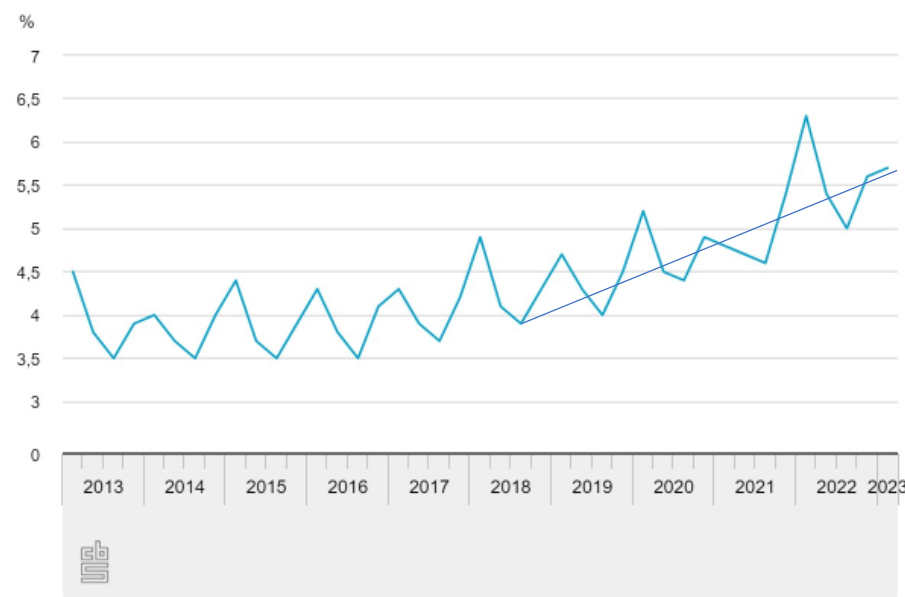

Hoofdbericht voor de komende jaren:

De medewerkers zijn op, en....

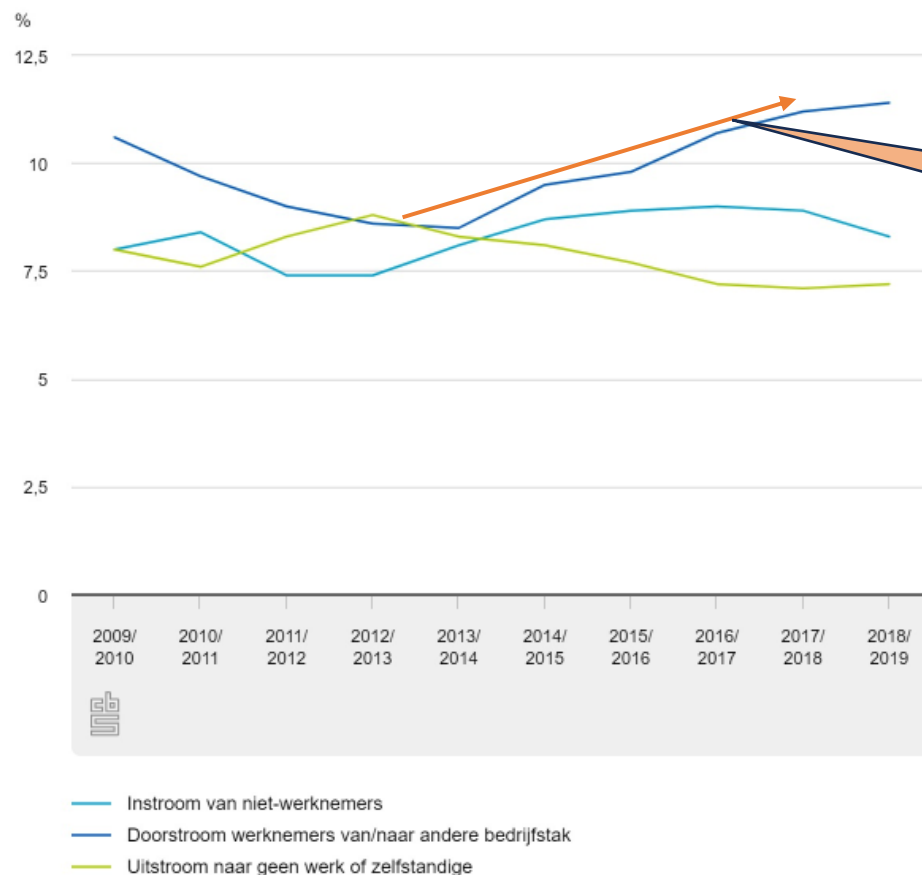
Ziekteverzuim landelijk

..... de medewerkers zijn “op”

Doorstroom tussen sectoren steeds hoger

3.1 In-, uit- en doorstroom van werknemers (15 tot 75 jaar)

Extra (onnodige)
opleidingsinspanning

Doorstroming tussen sectoren
van 8,5% per jaar in 2013 naar
11,4 % per jaar in 2018

Door omslag van werkgevers-
naar werknemersmarkt?

Is werven bij de burens
een oplossing?

Hoofdbericht voor de komende jaren:

- Personeelstekorten zijn blijvend
- Krapte op de arbeidsmarkt misschien wel een grote zegen
- We moeten stoppen:
 - Met werk dat weinig of geen toegevoegde waarde heeft
 - Met analyses die niet compleet zijn
 - Met arbeidsinstrumenten die (nog steeds) niet werken
 - Met een kwantiteit benadering
- Starten met een waarde-benadering:
 - Wat vinden 'we' belangrijk?
 - Waar besteden 'we' onze schaarse tijd aan?
 - Hoe kunnen 'we' onze medewerkers ontwikkelen en alle talenten benutten?

Sandra Philippen (ABN-AMRO):

“De arbeidsmarkt heeft niet te
weinig mensen maar te veel
banen”

Slotconclusies

- Krapte zal in alle sectoren voortduren
- Verwacht werven in elkaars bedrijf en sector
- Krapte op te lossen door toename productiviteit
- Binden en boeien wordt essentieel

Wat ziet u nu en wat verwacht u?

Hartelijk dank voor de belangstelling!

Data-bronnen

- CBS: <https://www.cbs.nl/nl-nl/visualisaties/dashboard-arbeidsmarkt>
- UWV: [Arbeidsmarktinformatie \(werk.nl\)](https://werk.nl)
- Arbeidsmonitor techniek: [Arbeidsmarkt techniek - Procesindustrie \(incijfers.nl\)](https://incijfers.nl)
- Arbeidsmonitor Chemistry: <https://chemistrynl.com/dashboard-onderwijs-arbeidsmarkt/>
- Rapport Klimaatbanen Industrie: Concept rapport V7; UWV afdeling arbeidsmarktinformatie en –advies in samenwerking met SER taakgroep Arbeidsmarkt en scholing klimaatakkoord en SBB
- Werkperspectief: Onderzoek 31 samenwerkende O&O-fondsen

Bronnen van de sites zijn veelal: Duo, Pensioenfondsen, UWV, CBS, SBB, Belastingdienst